

Željeznički prevoz Crne Gore računa na pomoć države u osavremenjavanju

Dio voznog parka mora biti zamijenjen

Ukoliko u narednim mjesecima bude donešena odluka o korekciji cijena, to neće biti značajno, pa ćemo i dalje biti konkurentni u odnosu na ostale vidove prevoza – kaže izvršni direktor ŽPCG mr Milojica Zondović

PODGORICA – Željeznički prevoz Crne Gore planira da zamijeni dio voznog parka, a ako odluči da u ovoj godini neznatno koriguje cijene, one će i dalje biti konkurentne u odnosu na ostale vidove prevoza – kazao je za Pobjedu izvršni direktor ove kompanije mr Milojica Zondović.

- Na osnovu analize tržišta, konkurentnosti željeznice i opštedruštvene potrebe za prevozom putnika na području države, u toku narednih mjeseci ŽPCG će donijeti odluku o eventualnoj korekciji cijena. Kod moguće korekcije cijena vodiće se računa o zaštiti određenih kategorija putnika koji tradicionalno koriste ovaj prevoz - djeca, mladi, đaci, studenti, penzioneri i starija lica. Za ostale kategorije putnika na snazi će ostati promotivne cijene sa određenim korekcijama na pojedinim relacijama - objašnjava Zondović i dodaje da i ukoliko odluka bude donešena, korekcije neće biti značajne.

Cijene i sigurnost

Više godina cijene prevoza prilagođavamo, kaže on, potrebama i platežnoj mogućnosti stanovništva, vodeći računa da povećanjem obima prevoza povećavamo i prihode u lokalnom saobraćaju.

- Tokom prethodne godine posebna pažnja posvećena je saobraćaju na pruzi Nikšić-Podgorica. Poboļšan je i kvalitet prevoza novim elektromotornim vozovima. Na ovoj relaciji važile su, a sa manjim korekcijama i dalje se primjenjuju, promotivne cijene. I na ostalim relacijama - Podgorica-Bijelo Polje i Podgorica-Bar primjenjuju se u lokalnom saobraćaju promotivne cijene. Računajući uslove prevoza, trajanje vožnje i mogućnost korišćenja interneta u novim vozovima cijenimo da su naše cijene veoma konkurentne u odnosu na ostale vidove prevoza – kaže Zondović.

Sigurnost putnika uvijek nam je, kaže on, na prvom mjestu, pa planiramo da zamijenimo dio voznog parka uz pomoć države.

- Naša vozna sredstva su, u prosjeku, dosta stara. Izuzetak su tri nova elektromotorna vozila koja su nabavljena 2013. godine. Ova vozna sredstva moraju biti uvijek potpuno ispravna bez obzira da li su u pokretu ili u rezervi, što izaziva velike troškove tekućeg i investicionog održavanja – ističe Zondović i podsjeća da tekuće održavanje voznog parka vrši AD Održavanje željezničkih voznih sredstava. Vozni park čine električne i dizel lokomotive, elektromotor-

Pad prihoda i uskoro ugovor sa državom

Zindović kaže da je prošlu godinu obilježio značajan pad prihoda u međunarodnom saobraćaju zbog prekida pruge usljed poplava u Srbiji, povećanje obima prevoza i prihoda u lokalnom saobraćaju i značajno smanjenje nekih troškova poslovanja. - Povećanje prihoda u lokalnom saobraćaju nije bilo dovoljno da pokrijemo gubitke iz međunarodnog saobraćaja, tako da je nakon konačnog obračuna rezultat iz redovnog poslovanja za 13% lošiji u odnosu na 2013. godinu - objašnjava Zindović i napo-

minje da je željeznički prevoz putnika javni interes i da ova djelatnost ni u mnogo većim sistemima nije profitabilna. Zbog toga se, kaže on, u Evropi, a uskoro će i kod nas, između prevoznika i države sklapa ugovor o javnom prevozu putnika na osnovu čega država subvencionira dio troškova. - Naša država i sada to čini, pokrivajući dio troškova koji će ugovorom o javnom prevozu putnika biti obuhvaćen – ističe on. U ovoj godini planiran je veći broj investicionih opravki voznih sredstava.

- To značajno uvećava potrebe za finansijskim sredstvima. Planiramo i nastavak smanjenja troškova poslovanja po programu koji je kompanija usvojila. Uz planirane sopstvene prihode i naknade koje će država plaćati za ugovoreni obim prevoza putnika, po ugovoru o javnom prevozu, koji je u pripremi, nakon početka primjene ugovora, pokrivaće se planirane obaveze za tekuće poslovanje i obezbijediti razvoj koji će omogućiti izvršenje ugovorenih obaveza prema državi, što podrazumijeva i modernizaci-

ju voznog parka - objašnjava Zindović i podsjeća na dugoročnu politiku ŽPCG - kontinuirani, siguran i bezbjedan, pouzdan i udoban prevoz putnika, osavremenjavanjem voznih sredstava i stalnim usavršavanjem znanja i vještina uposlenih, čime se realizuju javni interes i buduće ugovorene obaveze prema državi. Naši planovi su, kaže on, da sistem poslovanja stalno unapređujemo i da se sve više približavamo evropskoj praksi u pogledu korišćenja savremenih tehnologija koje će nam omogućiti kvalitetnije izvršenje obaveza i praćenje procesa u radu.

ni vozovi, vagoni za sjedenje, kušet vagoni, vagoni za spavanje i vagon restoran.

- Dio našeg voznog parka u narednom periodu mora biti zamijenjen, te planiramo da za to uz pomoć države obezbijedimo uslove. Ulažemo značajna sredstva i u modernizaciju dijela voznih sredstava. A sa bezbjednošću koja nam je prioritet nema kompromisa i samo se pouzdana i bezbjedna vozila puštaju u saobraćaj – naglašava izvršni direktor.

Procedure

On kaže da se saobraćaj vozova odvija po strogo propisanim procedurama i da se neispravno vozilo ne može uključiti u saobraćaj.

- Provjera sigurnosti vozila vrši se na više nivoa i to tokom investicionog pregleda, perio-

Sve više putnika u lokalnu

I u ovoj godini raste broj putnika u lokalnom saobraćaju.

- Prevezeno je u prošloj godini 1.111.567 putnika, što je više za 20% u odnosu na 2013. godinu. U lokalnom saobraćaju prevezeno je 1.004.867 putnika ili 49% više nego 2013. U međunarodnom saobraćaju prevezeno je 106.700 putnika ili 57% manje u odnosu na 2013. godinu zbog prekida pruge usljed poplava u Srbiji. Nastavlja se trend rasta broja prevezenih putnika u lokalnom saobraćaju za prva dva mjeseca pve godine. Bilježimo dvocifreni rast od 10%, a u međunarodnom prevozu prevezeno je 9.188 putnika ili 59% manje nego prošle godine, jer je pruga ranijom trasom puštena u rad tek 5. marta ove godine - objašnjava Zindović. U prošloj godini saobraćao je 12.141 voz ili 8% više nego u 2013. godini.

- U lokalnom saobraćaju saobraćalo je 14% vozova više, a u međunarodnom 23% manje zbog poplava. Realizovano je 983.504 vozna kilometra – podsjeća Zindović.

dičnim pregledima i kontrolnim pregledima. Investicioni pregled vozila je obavezan nakon isteka određenog vre-

menškog perioda ili pređenih kilometara nezavisno od toga da li je vozilo i dalje ispravno za saobraćaj. Periodični pregledi vrše se takođe nakon određenog vremenskog perioda (mjesecni, tromjesečni, polugodišnji i godišnji) ili nakon pređenog određenog broja kilometara zavisno od toga kako je za koje vožno sredstvo propisano. Kontrolni pregledi vrše se u vremenskom intervalu kraćem od četiri dana, nezavisno od toga da li je sredstvo bilo u saobraćaju ili je čekalo na angažovanje. Pored toga, kaže on, vožno i vozopratno osoblje je dužno, kod prijema voznog sredstva, da

izvrši vizuelni pregled vučnog vozila i kola i ukaže na eventualne nedostatke - objašnjava Zindović. Prije polaska svakog voza pregledači kola, ističe on, provjeravaju i ovjeravaju ispravnost voznih sredstava na konkretnom vozu.

- U obrtnim stanicama, kao i u tranzitnim (u kojim je predviđena djelatnost pregledača kola) provjerava se tehnička ispravnost kola koja saobraćaju u vozu. Nakon završetka svake vožnje provjerava se ispravnost voznih sredstava koja su završila vožnju i njihove tehničke ispravnosti za narednu vožnju. Ovo sve ukazuje na ozbiljnost pristupa bezbjednosti saobraćaja, koja je propisana zakonima, pravilnicima, uputstvima i ostalim normativnim aktima – kaže izvršni direktor. Prije saobraćaja voza sa prevozom putnika, vožno, vozopratno i osoblje tehničko-kolske službe mora, dodaje Zindović, biti odmorno, bez prisustva alkoholnih i opojnih materija, stručno osposobljeno - uvjerenje sa periodičnom provjerom znanja i o zdravstvenoj sposobnosti.

- Da bi saobraćao voz sa prevozom putnika, prethodno moraju biti ispunjeni svi ovi kriterijumi sa ovjerenim procedurama od strane odgovornih radnika – kaže Zindović.

Mira POPOVIĆ-MILOVIĆ

Kašnjenje se smanjuje

Zindović kaže da se u posljednjih tri-četiri godine kašnjenje vozova značajno smanjuje, čemu doprinose ne samo ŽPCG, nego i Željeznička infrastruktura. Održavanje željezničkih voznih sredstava i Montekargo.

- Kašnjenje u lokalnom saobraćaju u prošloj godini je u polasku smanjeno u odnosu na 2013. za 29%, a u dolasku za 53%. Za januar i februar ove godine u polasku je kašnjenje povećano 9% u odnosu na 2014. godinu, a u dolasku smanjeno za 23%. U prošloj godini u međunarodnom saobraćaju je ukupno kašnjenje smanjeno u odnosu na 2013. godinu za 48% - ističe Zindović.

Privodi se kraju ISO

U ŽPCG u toku je priprema za sertifikaciju Integrisanog sistema menadžmenta (IMS) za oblast standarda: ISO 9001 - Sistem menadžmenta kvalitetom, 14001 - Sistem menadžmenta zaštitom životne sredine, 18001 - Sistem menadžmenta zaštitom zdravlja i bezbjednošću na radu i 27001 - Sistem menadžmenta zaštite i bezbjednosti informacija. Zindović kaže da očekuju da će pripreme za sertifikaciju IMS biti završene u sljedećih nekoliko mjeseci.

- Realizacijom IMS-a garantovaće se kvalitet usluga, smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu, zaštita i bezbjednost na radu i zaštita informacija – objašnjava on.

Šef Kancelarije Evropske banke za obnovu i razvoj Đulio Moreno

Potencijal za ulaganje u sektor energetike

PODGORICA - Sektor energetike predstavlja veliki potencijal za ulaganje u Crnu Goru, naročito kada su u pitanju novi proizvodni kapaciteti u oblasti obnovljive energije, ocijenio je šef Kancelarije Evropske banke za obnovu i razvoj Đulio Moreno.

On je kazao da će se EBRD u energetskom sektoru koncentrisati na projekat izgradnje vjetroelektrana na Krnovu i realizaciju određenih projekata malih hidroelektrana.

-Planiramo i podršku sektoru

izgradnje infrastrukturnih objekata, odnosno, očekujemo potpisivanje kredita za rekonstrukciju lokalnih puteva u Crnoj Gori", rekao je Moreno za list Elektroprivreda.

EBRD će, takođe, pružiti tehničku pomoć državnom preduzeću Aerodromi Crne Gore prilikom izrade idejnog rješenja nove terminalne zgrade aerodroma u Tivtu.

-Važno mjesto u našim planovima zauzima i sektor održivog turizma, gdje ćemo nastaviti da podstičemo projekte poput

Svetog Stefana i hotela Hilton u Podgorici-precizirao je Moreno. EBRD planira da, kroz subvencije, i u ovoj godini podrži do 36 malih i srednjih preduzeća (MSP) u nastojanju da poboljšaju sopstveno poslovanje.

Moreno je podsjetio da je EBRD u prošloj godini podržala deset novih projekata, a od početka poslovanja u Crnoj Gori uz njihovu podršku realizovana su 44 projekta. Takođe, u okviru programa podrške razvoju malih preduzeća, koji je posebno prilagođen MSP u

Crnoj Gori, EBRD je u prošloj godini pomogla 32 projekta. Na pitanje koliko je poslovno okruženje u Crnoj Gori privlačno za strane investitore, Moreno je odgovorio da imajući u vidu da se Crna Gora i dalje nalazi u procesu tranzicije, trenutno poslovno okruženje je privlačno za strane investitore, što je potvrđeno zauzimanjem 36. mjesta u Izvještaju o lakoći poslovanja Svjetske banke. -Trebali imati u vidu da strani investitori, u skladu sa lokalnom regulativom, imaju ista

prava kao domaći i da država ima veoma konkurentan poreski sistem i euro kao zakonsku valutu. Kako se država približava Evropskoj uniji i kako ide

u susret NATO integracijama, za očekivati je da će poslovni ambijent biti sve privlačniji za strane investiture - smatra Moreno. U najnovijim prognozama, EBRD predviđa rast crnogorske ekonomije od tri odsto u ovoj godini.

-Imajući u vidu da Crna Gora ima malu i otvorenu ekonomiju, koja je osjetljiva na spoljne negativne uticaje koji su prouzrokovali sporiji rast ove godine, EBRD očekuje da će veći priliv direktnih stranih investicija, naročito u turizmu i energetskom sektoru, zajedno sa napretkom velikog projekta izgradnje autoputa, omogućiti rast državne ekonomije - ocijenio je Moreno. **M.Č.**